Żywa historia Gorlic — wywiad z panem Janem Horbalem

Wywiad z panem Janem Horbalem dotyczący życia w międzywojennym Bartnem, akcji „Wisła” oraz obsługi stacji meteorologicznej w Bartnem.

Jan Horbal

Urodzony 26 lutego 1936 roku w Bartnem. Ukończył sześcioklasową szkołę podstawową w Bartnem. Jego rodzina, jako jedna z nielicznych nie została wysiedlona w ramach akcji „Wisła” ze względu na prowadzone przez ojca dla Krakowa obserwacje meteorologiczne. Przez całe życie razem z żoną prowadził gospodarstwo rolne. Obecnie na emeryturze.

Zapraszamy do galerii fotografii dostępnej na dole strony.

Wywiad z panem Janem Horbalem przeprowadzony 20 sierpnia 2019 roku w Bartnem przez Urszulę Karasińską (pracownika MBP w Gorlicach).

Spis treści:

00:00:15 — Bartne przełomu lat 30. i 40. ubiegłego wieku (180 domów, dużo młodzieży)
00:01:26 — historia kamieniarza Stefana Fereńczaka
00:02:25 — materiał kamieniarski pobierany z kamieniołomów Magurycz i z Kornut, zimą transportowany saniami
00:03:10 — skrzypek Horbal przygrywający na zabawach w Bartnem („we wsi było 18 numerów domów zamieszkałych przez Horbali”)
00:03:52 — edukacja Jana Horbala — sześcioklasowa szkoła podstawowa w Bartnem, a potem praca na gospodarce, wspomnienie rodzeństwa
00:04:40 — „Bartne była wsią łemkowską, mówiono po łemkowsku, mieszkali też Żydzi zajmujący się handlem”
00:05:41 — wysadzenie samochodu (zabrakło benzyny) przez Niemca w czasie ucieczki przez Bartne; po wybuchu znalezienie banknotów niemieckich przez Jana Horbala
00:06:50 — podczas akcji „Wisła” rodzina Horbalów pozostaje w Bartnem z powodu obsługi stacji meteorologicznej dla Krakowa (dzisiaj na gruncie Jana Horbala usytuowana jest już automatyczna stacja meteorologiczna, przesyłająca dane do Krosna) oraz rodzina gajowego Mikołaja Hładyka
00:08:15 — opis akcji „Wisła” w Bartnem (24 godziny na spakowanie, wyjazd furmankami przez przełęcz Majdan i dalej na Jasło)
00:09:19 — około 20 rodzin powróciło do Bartnego po 1956 roku i do dzisiaj odwiedzają też Bartne potomkowie wywiezionych w 1947 roku
00:10:43 — obsługa stacji meteorologicznej w latach 50. XX w.
00:11:47 — opis życia w dzisiejszym Bartnem
00:12:22 — ubiór łemkowski przed wojną (kierpce szyte na miejscu, wyrób płótna z lnu, spodnie szyte na miejscu)
00:13:25 — budowa schroniska w Bartnem (drzewo kupowane w Nowym Targu, obrabiane w tartaku w Ropicy, prądu nie było, naftę kupowano w Sękowej)
00:14:25 — jeszcze raz opis wywózki z Bartnego w 1947 roku i powracające do opustoszałych gospodarstw psy, wystrzelane później przez wojsko
00:15:25 — ksiądz Kałużniacki służący w Bartnem 49 lat
00:15:52 — wyznania religijne Bartnego (do 1928 roku mieszkali tam tylko grekokatolicy)